

NKUWUWAPUTA UWA NILE BANYERE IKIKE MMADU NWE GASIRI

Okwu mmalite

Ebe o bu na nghota ugwu ekere uwa na ikike nha anya a pughị inapụ mmadu nke dirị onye o bula bi n'ụwa bu ntala nke inwere onwe, ikpe nkwmoto na udo n'elu uwa.

Ebe nleghara anya na nleli ikike mmadu nwegasiri emeela ka e nwee akparamagwa enweghi uche nke gbawara obi mmadu nile, a biakwa obibia uwa ebe ndi mmadu ga-enwejuputa ohere ikwu okwu na inwe nkwenye nakwa nlihapu n'ujọ na ukọ, aburu ihe a mara n'okwa di ka olile anya kachasi ibe ya nke mmadu nkiti.

Ebe o di mkpa, ma o buru na a choghi ikwanye mmadu ka o were oke nnupu isi sogide ochichi aka ike na mmegbu di ka ihe ikpeazu o puru ime, na a ga-echedo ikike mmadu nwegasiri site n'usoro iwu.

Ebe o di mkpa ikwalite oganihu mmekorita enyi na enyi n'etiti mba na ibe ya.

Ebe ndi otu jikotara mba uwa nile bu United Nations, n'ime Chata bu akwukwo nyere ha ike kwuputakwara ozọ okwukwe ha n'ikike ntala mmadu nwegasiri, n'ugwu na uru nke mmadu, ya na nha anya ikike ndi dirị nwoke na nwanyi, were nweekwa njikere ikwalite oganihu obodo na ezi obibi ndu nke ndi mmadu nweere onwe ha.

Ebe mba ndi no n'otu a eweputala onwe ha maka inweta, site na njiko aka ha na United Nations, nkwalite nsopuru n'ụwa nile na idebe iwu gbasara ikike na ohere ntala mmadu nwegasiri.

Ebe nghota onye o bula banyere ikike na ohere ndi a kachasi dirị mkpa maka imejuputa nkwekorita nke a.

UGBU A ZI

Ogbako ozuzu a bu General Assembly Na-akwado Nkuwuwaputa Uwa Nile nke a banyere Ikike Maadu Nwegasiri ka o buru ihe ngosi oganihu nke ndi mmadu nile na mba nile, nke bu na onye o bula nakwa ngalaba o bula nke obodo bu Nkuwuwaputa a n'obi, ga-agbasi mbo ike, site na nkuzi na ozuzu, ikwalite nsopuru maka ikike na ohere ndi a, ma sitekwa n'atumatugasi nke mba na nke jikoro mba na mba na-aga n'ihu ime ka a ghtachaa ma debechaa ha n'ụwa nile ma n'ime mba ndi no n'otu a makwa n'ime mba ndi ozọ no n'okpuru ochichi ha.

Nkeji edemede 1.

A muru mmadu nile n'ohere nakwa nha anya ugwu na ikike. E nyere ha uche na mmuo ime ihe ziri ezi nke na ha kwesiri ikpaso ibe ha agwa n'obi nwanne na nwanne.

Nkeji edemede 2

Onye o bula tozuru iwe ikike na ohere nile e weputara na Nkuwuwaputa nke a , n'enweghi ikpa oke o bula di ka nke agburu; ucha akpukpo ahụ, ibu nwoke ma o bu nwanyi, asusu, okpukpe chi, echiche banyere ochichi ma o bu ihe ozọ, obodo ma o bu o n'obodo aku, onodu omumu ma o bu onodu ozọ.

Ozokwa, a gaghị enwe ikpa oke gbadoro ukwu n'onodu ochichi, nlekota ma o bu mmekorita mba na mba, nke obodo ma o bu oke ala onye no na ya, n'agbanyeghi ma ebe ahụ o nwe onwe ya, o no na nlekota anya, o no n'okpuru ochichi ozọ ma o nwere ihe ozọ gbochiri ya inwe ntozu oke di ka mba.

Nkeji edemede 3

Onye o bula nwere ikike inwe ndu, ohere na nchedo nke onwe ya.

Nkeji edemede 4

O dighi onye a ga-ejigide n'onodu ohu ma o bu odibo a ga-amachi ikpa ma o bu ire ohu n'udi o bula.

Nkeji edemede 5

O dighi onye a ga-akwagide n'oke ntaramahuhu, ma o bu na mmeso omume na ntaramahuhu obi ojoo, obi tara mmiri ma o bu nke naz-ewetu ugwu mmadu.

Nkeji edemede 6

Onye o bula nwere ikike nkwanere ugwu di ka mmadu ebe o bula n'usoro iwu.

Nkeji edemede 7

Madu nile ha otu n'usoro iwu, tozukwa oke n'enweghi ikpa oke o bula inweta nchedo nha anya n'usoro iwu. Madu nile tozukwara oke nchedo nha anya megide udi ikpa oke o bula mebiri Nkwuwaputa nke a ma megidekwa ikwanye mmadu o bula n'udi ikpa oke a.

Nkeji edemedede 8

Onye o bula nwere ikike ikpe mmezi ga-enwe nkawado oha na eze nke ndi ulo ikpe tozuru etozu nke obodo ma e nwee omume ndi megidere ikike ntagala nke e nyegasiri ya site n'usoro ochichi ma obu iwu.

Nkeji edemedede 9

O dighi onye a ga-akwagide na njide n'efu, mkpochi ma o bu nchupu n'obodo ya.

Nkeji edemedede 10

Onye o bula nwere ntozu oke nha anya icho ikpe ziri ezi n'ihu oha nke ulo ikpe nwere onwe ya ma kwurukwa n'ezi okwu, na mkepebi ikike ndi o nwegasiri na ihe ndi o tosiri ime nakwa ebubo imebi iwu o bula e boro ya.

Nkeji edemedede 11

Onye o bula e boro ebubo ida iwu nwere ntaramahuhu tosiri ka e kwenye na o nweghi uta tutu a choputa na uta diri ya n'usoro iwu, n'ikpe e kpere n'ihu oha, ebe e nyere ya ohere nile di mkpa maka iji zara onu ya.

O dighi onye a ga-ama ikpe ida iwu o bula nwere ntaramahuhu maka ihe o mere ma o bu ihe o hapuru ime nke n'abughi ida iwu nwere ntaramahuhu n'oge e mere ya, ma o bu n'usoro iwu obodo ma o bu nke di, n'etiti mba na mba. N'otu aka ahụ, a gaghị enye mmadu ntaramahuhu kariri nke a na-enye n'oge a dara iwu ahụ nwere ntaramahuhu.

Nkeji edemedede 12

O dighi onye a ga-akwagide na nnyonye anya ezighi ezi n'ihe o-coghi ka oha mara, ezinulo ya, ulo ya ma o bu nzikorita ozi ya, ma o bukwa na mbuso agha megide ugu na ezi aha ya. Onye o bula newere ikike icho nchedo iwu megide nnyonye anya ma o bu mbuso agha ndi a.

Nkeji edemedede 13

Onye o bula nwere ikike ohere ngaghari na nke obibi n'ime oke ala nke Steti o bula.

Onye o bula nwere ikike ihapu ala o bula, tiyere ala nke ya, ma nweekwa ikike iloghachi n'ala ya.

Nkeji edemedede 14

Onye o bula nwere ikike icho ma nwetakwa n'ala ozọ gasi ebe mgbanahu mkpagbu.

A gaghị akpoku ikike a n'ihe gbasara agbamakwukwo sitere ezie na mmebi iwu n'abughi nke ndorondoro ochichi ma o bu omume megidere ebumnuche na usoro nke United Nations.

Nkeji edemedede 15

Onye o bula nwere ikike ibu nwa afọ n'ala ya.

O dighi onye a ga-esi n'uzo na-edoghi anya napu obubu nwa afọ ya ma o bu napu ikike igbanwe ala o nwa afọ na ya.

Nkeji edemedede 16

Umu nwoke na umu nwanyi toruru ogo, n'enweghi ihe njigide o bula site n'agburu, obubu nwa afọ ma o bu okupkere chi, nwere iki ilu nwunye ma o bu di nakwa imalite ezi na ulo nwere ikike nha anya n'ihe gbasara olulu di na nwunye, obibi di na nwunye na mgbasa ya.

Olulu di na nwunye ga-aburiri ma e nwere nkwekorita si n'obi zuru oke nke ndi choro ilu onwe ha.

Ezi na ulo bu nkeji ntagala site n'okike nke ndi no n'obodo o bula; n'ihi ya, o kwesiri inwe nchedo ndi obodo na nke Steti.

Nkeji edemedede 17

Onye o bula nwere ikike inwe ihe nke aka ya ma o bu ya na ndi ozọ inwekorita ihe.

O dighi onye a ga-esi n'uzo na-edoghi any napu ihe o nwere.

Nkeji edemede18

Onye ọ bụla nwere ikike echiche, mmụọ na okpukpere chi masịrị ya; ikike a gbakwunyere ohere igbanwe okpukpere chi ma ọ bụ nkwenye ya, na ohere nke sọsọ ya ma ọ bụ ya na ndi ọzọ nwere n'ogbo ọha ma ọ bụ na nzuzo, igosiwaputa okpukpere chi ma ọ bụ nkwenye ya site na nkuzi, omume, ofufe na ndebe iwu.

Nkeji edemede19

Onye ọ bụla nwere ohere uche aka ya na nkwaputa uche ya: ikike a gbakwunyere ohere ikwudo n'echiche n'enweghi nnyonye anya na nke icho, inata na igbasa ozi na echiche site n'uzo ọ bụla n'agbanyeghi oke ala.

Nkeji edemede 20

Onye ọ bụla nwere ikike iji aka ya soro n'ogbakọ na otu.

Ọ dighị onye a da-amanye isoro n'otu ọ bụla.

Nkeji edemede 21

Onye ọ bụla nwere ikike iso n'ochichi obodo ya, n'onwe ya ma ọ bụ site na ndi nnochite anya a hoputara n'enweghi mmanye.

Onye ọ bụla nwere ike nha anya inwete ọrụ obodo na ala ya.

Uche ọha na eze ga-abụ ihe mgbakwasị ukwu nke ike ochichi obodo; A ga-egosiputa uche nke a site n'ezi ntuli aka a ga na-eme kwa mgbe nke onye ọ bụla nwere ikike nha anya iso mee n'uzo nzuzo ma ọ bụ n'uzo ndi ọzọ ga-enyekwa ya ohere ituliri onye masiri ya aka.

Nkeji edemede 22

Onye ọ bụla, n'onodu ya di ka onye obodo, nwere ikike inweta nchedo obodo ma tozuka oke inweta, site n'agbamdo obodo ya na enyemaka mba ndi ọzọ di ka nhazi na akụ na ụba Steti ọ bụla siri di, ikike sitere n'akụ na ụba, onodu n'obodo na omenala, bụ ikike ndi di oke mkpa mu ugwu ya na ohere ntozu oke ya di ka mmadu.

Nkeji edemede 23

Onye ọ bụla nwere ikike iru ọrụ, iji aka ya horo ọrụ ọ ga-arụ, ino n'onodu ọrụ ndi ruuru ya ma dikwa mma, na inweta nchedo site n'onodu enweghi ọrụ.

Onye ọ bụla, n'enweghi ikpa oke ọ bụla, nwere ikike inata ugwo nha anya kwesiri ọrụ ya.

Onye ọ bụla na-arụ ọrụ nwere ikike inata akwumugwo ruuru ya ma dikwa mma nke ga-eme ka ya na ezi na ulo ya nwee obidi ndu kwesiri ugwu mmadu, nke a gbakwunyere, ma ọ di mkpa, ihe ndi ọzọ e ji echedo ndu n'obodo.

Onye ọ bụla nwere ikike imalite na ibanye n'otu ndi ọrụ maka nchedo ihe ndi gbasara ya.

Nkeji edemede 24

Onye ọ bụla nwere ikike ezumike na oge ezumike, tinyere mkpebi doru anya nke oge ọrụ ya na oge ezumike n'afọ nke ikwu ugwo ga-esokwa.

Nkeji edemede 25

Onye ọ bụla nwere ikike ino n'obibi ndu tosiri etosi maka ahụ ike na odimma nke ya na nke ezi na ulo ya tinyere nri, uwe, ebe obibi na nlekota ahụ ike na enyemaka di iche iche nke obodo, ya na ikike inwe nlekota obodo n'onodu enweghi ọrụ, ọria, nkwaru, isi mkpe, nka ma ọ bụ onodu ezughi oke ozonke ọ na-apughi igbochite.

Onodu nne na nke nwata kwesiri inwe mkpachapuru anya na enyemaka puru iche. Umaka nile, ma a muru ha n'alumdi na nwuye ma a mughi, ga-enwe otu udi nchedo obodo a.

Nkeji edemede 26

Onye ọ bụla nwere ikike inweta ozuzu. Ozuzu ga-abu n'efu, ọ kacha n'oge mmalite bukwa oge ntala ya. Ozuzu umuntakiri ga-abu manye. Ozuzu nka na uzu na nke ọrụ aka ga-adị maka onye ọ bụla chorọ ha; ozuzu di elu ga-erukwa onye ọ bụla aka n'usoro onye jiri tozuo maka ya.

Ozuzu ka a ga-eji sogide nkwalite ntozu oke nke mmadu na kwadosi ike nke nsopuru maka ikike na ohere ntala mmadu nwegasiri. Ọ ga-akwalite nghota, ndidi na adimamma n'etiti mba, agburu ma ọ bụ otu okpukpere chi nile, ma kwalitekwa emereme nile nke United Nations na-eme ka udo diri.

Nne na nna nwere ikike izizi ihoro udi ozuzu a ga-enye umu ha.

Nkeji edemede 27

Onye o bua nwere ikike iji aka ya soro n'emume odinala nke obodo, iri uru nke mmuta nka nakwa iketa oke n'oganihu na uru nke mmuta sayensi.

Onye o bua nwere ikike nchedo uru ndi a huru anya na ndi a hughi anya sitere na mmeputa nke sayensi, edemede ma o bu nka, nke e si n'aka ya nweta.

Nkeji edemede 28

Onye o bua tozuru oke inwe nbazi ime obodo na nke jikotara mba na ibe ya, nke ga-ekwe ka ikike na ohere ndi e gosiputara na Nkuwuwaputa a zuo ezuo.

Nkeji edemede 29

Onye o bua nwere oru ndi o tosiri iruru obodo ya bu nani ebe ntozu oke mmadu nke o choro ga-esi puta.

Na ngosiputa ikike na ohere ndi o nwegasiri, onye o bua ga-enwe nrube isi nye sosos mmachi ndi sitere n'usoro iwu a mara iji mee ka e nweta ezi nghota na nsopuru ikike na ohere ndi ozu nwegasiri na iji nweta ezi ihe mgnakwasu ukwu maka ezi mkparamagwa, ndebe iwu oha na odi mma mmadu nile no n'obodo onye kwuo uche-ya.

A gaghi egosiputa ikike na ohere ndi a n'uzo o bua ha ga-esi megide ebumnuche na usoro iwu nke United Nations.

Nkeji edemede 30

Onweghi ihe no na Nkuwuwaputa nke a a ga-akowa di ka ihe nyere Steti, otu ma o bu mmadu o bua ikike o bua itinye aka na emereme o bua ma o bu ime omume o bua iji mebi ikike na ohere o bua ndi a kwaputara n'ebe a.